

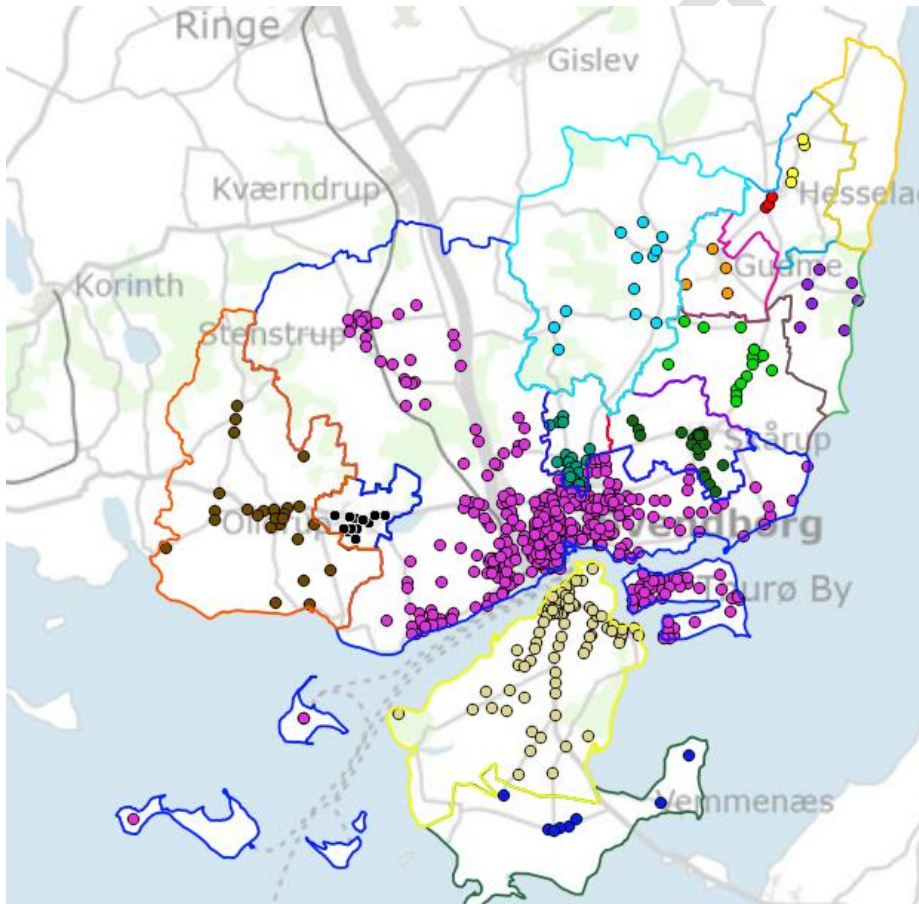

Notat om brandhaner i Svendborg Kommune

Antal og ansvar

I Svendborg Kommunes geografiske område er der 610 brandhaner, deres placering fremgår af figur 1. De private almene vandforsyninger har samlet 216 stk., placeret i deres forsyningsområder, de resterende 394 er forbundet til Vand og Affalds ledningsnet.

Udgangspunktet er, at Svendborg Kommune ejer alle brandhanerne. Derfor er Svendborg Kommune erstatningsansvarlig i forbindelse med materiel- og personskader, der kan opstå, hvis der f.eks. sker tilbage-løb af gammelt og forurenat vand fra en brandhanes stikledning ud i ledningsnettet, der distribuerer drikkevand.

Figur 1. Brandhaner i Svendborg Kommune.

Historik

Frem til oprettelsen af Beredskab Fyn i 2016, var det Vand og Affald, der servicede brandhanerne for Svendborg Kommune, med budgetmidler fra det kommunale beredskab. Ved oprettelsen af Beredskab Fyn, blev service-midlerne ikke tilbageallokeret til budgettet i Svendborg Kommune og de var ikke en del af bevillingen til det nye beredskab.

Miljø og Teknik Klima Natur og Miljø

Team Landbrug Grundvand og Miljø-
vurdering
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

11. februar 2025

Ref.: hodhuu

Svendborg Kommune opfordrer alle til at skrive sikkert via Digital post. Derfor bør du aldrig sende fortrolige personhenførbare oplysninger (CPRnr. helbreds- og økonomiske oplysninger) i en almindelig mail. Læs mere: <https://www.svendborg.dk/om-kommunen/digital-post-og-selvbetjening>

Åbningstider:

Mandag-onsdag	Kl. 09.00-15.00
Torsdag	Kl. 10.00-16.45
Fredag	Kl. 09.00-14.00

Danske Vandværker anbefalede i 2020 Beredskabsstyrelsen og de kommunale beredskaber, at alle brandhaner afprøves og vedligeholdes to gange årligt¹, samtidigt opfordrede KL alle kommuner, beredskaber og forsyninger til at danne overblik og derefter lave en plan for sløjfning af overflødige brandhaner, samt service og vedligehold af de tilbageværende.

I 2021 besluttede kommunalbestyrelsen at afsætte 500.000 kr. årligt (2022-2025) til sløjfning af overflødige brandhaner. Bevillingen bortfaldt igen i 2022 pga. anlægsbesparelser.

Budget 2022

Budgetforlig anlæg

Anlæg	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Natur, miljø og klima	2.360	860	860	860
Etablering af stenrev i det sydfynske øhav	360	360	360	360
Klimahandplan DK2020 (klimaindsats)	1.000	0	0	0
Lokalbrændeudvikling: Lokalbrændeanalyse	500	0	0	0
Brandhaner	500	500	500	500
Veje og Trafiksikkerhed	1.000	6.000	1.000	0
Konkrete forslag til nye cykelstiprosjekter i Svendborg Kommune	1.000	1.000	1.000	0
P-bus	0	5.000	0	0
Anlæg i alt	-28.978	59.373	15.622	-4.403

Figur 2. udklip fra budgetforlig 2022.

I januar 2023 besluttede Kommunalbestyrelsen at forhåndsdisponere 500.000 kr. i budgetårene 2026-2029 – altså en samlet bevilling på 2.000.000 kr. til sløjfning af overflødige brandhaner, inden for de private almene vandværkers forsyningsområder.

Kommunens almene vandforsyninger, har længe ønsket at begynde sløjfningsarbejdet og de har bidraget frivilligt til at GPS-kortlægge placeringen af alle kommunens brandhaner, i forbindelse med det pilotprojekt, som Svendborg Kommune er ved at gennemføre i samarbejde med Beredskab Fyn².

Som afslutning på projektet skal Beredskab Fyn udpege de strategisk vigtige brandhaner i kommunen. Administrationen håber, at udpegningen er klar, så vandforsyningerne kan starte sløjfningerne medio 2025.

¹ Brev til Beredskabsstyrelsen om brandhaner. Danske Vandværker og DANVA, 31. marts 2020.

² Vandforsyning til brandslukning i Svendborg Kommune. Beredskab Fyn, den 3. februar 2025.

Service og vedligehold

Ingen love definerer, hvordan og hvor ofte brandhaner skal serviceres og vedligeholdes. Dog udgør ikke-servicerede brandhaner, som tidligere beskrevet, en forureningsrisiko og Svendborg Kommune er erstatningsansvarlig. Derudover er der fare for, at ikke-servicerede brandhaner ikke er funktionsdygtige, eller ikke kan levere det nødvendige vandtryk, hvis der skal slukkes ildebrande.

Den gængse servicering og vedligehold af brandhaner består af en årlig funktionstest/afprøvning, udskylning og frostsikring, der har til formål at;

1. sikre, at brandhanen virker efter hensigten, herunder udbedring af eventuelle skader og mangler, samt kontrol af om de kan levere det fornødne vandtryk, så den effektivt kan anvendes til brandslukning,
2. minimere risikoen for, at der sker tilbageløb af stillestående og forurenede vand fra brandhanen udi ledningsnettet, der kan udgøre en sundhedsrisiko for vandforsyningens forbrugere og skabe en potentiel beredskabssituation pga. dårlig vandkvalitet,
3. undgå, at der i forbindelse med hård frost, sker brud og sprængninger på brandhanerne, der kan medføre, at de ikke er funktionsdygtige til anvendelse i beredskabssituationer og/eller resulterer i store vandlækager.

Svendborg Kommunes vandforsyninger, vil gerne være ansvarlige for at udføre årligt vedligehold og service, men det er Svendborg Kommunes ansvar at betale.

Økonomi

Administrationen forventer at Beredskab Fyn udpeger 50-100 strategisk vigtige brandhaner i kommunen, men tallet er usikkert fordi arbejdet endnu ikke er afsluttet. Det betyder, at mellem 500-550 brandhaner givetvis skal sløjfes. I forbindelse med kommunalbestyrelsens beslutning om at forhåndsdisponere midler til sløjfning, blev det også besluttet at prioritere brandhanerne tilknyttet kommunens private almene vandværker.

I tabellen herunder gives et konservativt økonomisk bud på den samlede udgift til sløjfning. Prisen per sløjfning er usikker og kan variere mellem 20.000-40.000 kr./stk. Administrationen vurderer, at en gennemsnitspris på 25.000 er rimelig realistisk, samt at vi kan forvente at sløjfe op til 550 overflødige brandhaner i kommunen.

Overflødige brandhaner	550	Stk.
Sløjfningsomkostning	25.000	Kr./stk.
Samlet behov	13.750.000	Kr.
Nuværende bevilling	2.236.000	Kr.
Rækker til sløjfning af	89	Stk.
Restbehov (461 stk.)	11.525.000	Kr.

Tablet 1. Administrationens bud på den fremtidige økonomi til sløjfning af brandhaner. Gennemsnitsprisen er udtryk for et kvalificeret skøn, ligesom det nøjagtige antal af brandhaner der skal sløjfes endnu er uvist.

Som det fremgår af tabellen, giver den nuværende bevilling (559.000 kr./år 2026-2029) mulighed for at sløjfe ca. 89 brandhaner, svarende til omkring 16 % af det samlede behov. For at nå i mål mangler 461 brandhaner, svarende til 11,4 mio. kroner. Vælger man at følge nuværende model og afsætter 559.000 årligt til sløjfning, efter den vedtagne årlige bevilling stopper i 2029, vil opgaven være løst omkring 2051.

Gennemsnitsprisen for service og vedligehold af en brandhane er cirka 400 kr./år og omfatter afprøvning, udskylning og frostsikring. Beslutes det at prioritere service og vedligehold af de strategisk vigtige brandhaner, ca. 50-100 stk. når udpegningen foreligger, vil det årligt koste omkring 20.000-40.000 kr., men det udgør en økonomisk- og sundhedsmæssig risiko, at lade ikke-servicerede brandhaner være tilsluttet vandforsyningsledningerne, indtil de er sløjfede. På nuværende tidspunkt vil den årlige service af samtlige brandhaner beløbe sig til omkring 244.000 kr., beløbet vil blive mindre i takt med, at brandhaner sløjfes.

Ved at lade sløjfningsprocessen forløbe over lang tid vil sandsynligheden for, at der sker uheld pga. manglende vedligehold og service øges, i tilfælde af, at der ikke afsættes penge til den del af problemet. Et fravalg af service og vedligehold, kan i værste fald medføre personskaade pga. dårlig vandkvalitet, med erstatningskrav til Svendborg Kommune til følge.